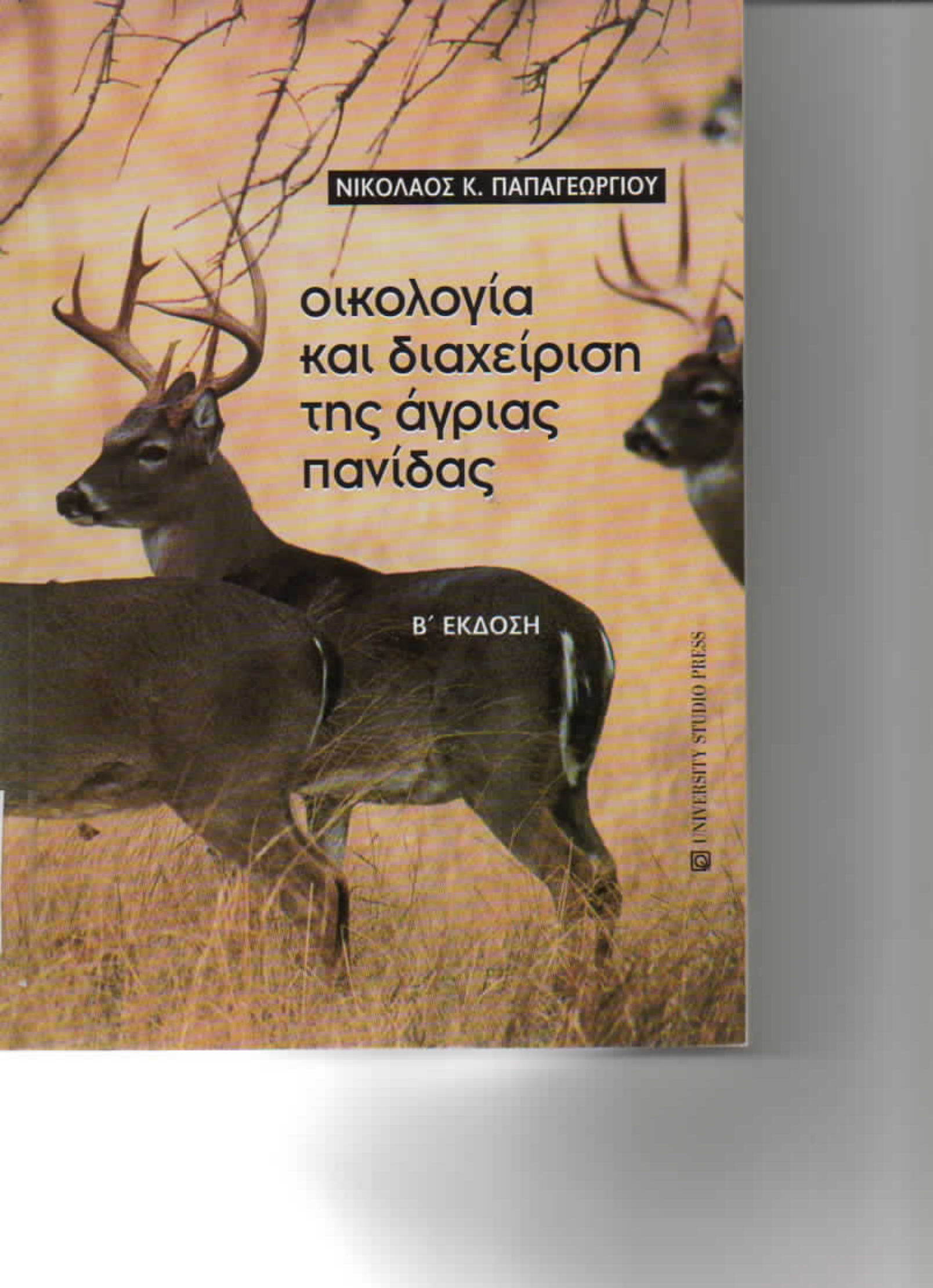

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

οικολογία
και διαχείριση
της άγριας
πανίδας

Β' ΕΚΔΟΣΗ

UNIVERSITY STUDIO PRESS

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
1 ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	15
ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	18
ΑΞΙΑ - ΟΦΕΛΗ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	20
α) Αναψυχή	20
β) Εμπορική	21
γ) Θηραματική	21
δ) Επιστημονική	22
ε) Οικολογική	23
ζ) Γενετική	23
η) Πνευματική	24
2 ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	27
ΔΟΜΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	29
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	31
1. Ροή Ενέργειας	31
2. Ανακύκλωση χημικών στοιχείων	34
α) Κύκλος του άνθρακα	36
β) Κύκλος του αζώτου	39
γ) Κύκλος ρυπαντών του περιβάλλοντος	41
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	46
ΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ	48
ΖΩΟΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	53
ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΙΟΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	54
α) Φωτιά	58
β) Βόσκησις	58
γ) Υλοτομίες	59
ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΕΙΔΩΝ	59
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΦΩΛΙΑ	62
ΚΡΑΣΠΕΔΙΚΟΣ ΒΙΟΤΟΠΟΣ	65

3 ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	69
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	70
1. Πυκνότητα	70
2. Κατανομή ηλικιών	72
3. Γεννητικότητα	73
α) Αριθμός νεογνών	73
β) Αριθμός τοκετών	74
γ) Ηλικία σεξουαλικής ωρίμανσης	74
δ) Αναλογία φύλων - τρόπος αναπαραγωγής	75
4. Θνησιμότητα	76
ΑΥΞΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	81
ΣΙΓΜΟΕΙΔΗΣ ΑΥΞΗΣΗ	81
ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΚΥΝΗΓΙΟΥ	92
Πληθυσμιασκές διακυμάνσεις	96
ΟΧΛΗΣΗ ΠΤΗΝΩΝ	100
4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ	105
ΠΙΝΑΚΕΣ ΖΩΗΣ	105
ΚΑΜΠΥΛΕΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ - ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	108
ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ	110
α) Καθαρός ρυθμός αναπαραγωγής	110
β) Διάρκεια γενιάς	110
γ) Αναπαραγωγική αξία	111
δ) Ποσοστό επιβίωσης	113
ΑΥΞΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΙΝΑΚΑ ΖΩΗΣ	114
5 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΑΛΛΗΛΟΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ	119
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	119
ΑΡΠΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑ	121
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΡΠΑΚΤΙΚΩΝ	125
6 ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	129
ΜΕΙΩΣΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ	129
ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ	130
ΕΠΙΜΕΙΞΙΑ	130

ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	131
7 ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΖΩΩΝ	143
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΝΔΗΜΙΑΣ	143
ΧΩΡΟΚΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	149
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	151
ΕΠΟΧΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	152
α) Διαχείριμανση	152
β) Διάπαιψη	153
γ) Μετανάστευση	153
ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	156
ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΟΤΟΠΟΥ	157
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΖΕΥΓΑΡΩΜΑΤΟΣ	159
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	159
8 ΒΙΟΤΟΠΟΣ ΛΙΓΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	163
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΟΤΟΠΟ	164
Α) Τροφή	164
1) Θρεπτικά στοιχεία	164
2) Ενέργεια	168
3) Τροφικές απαιτήσεις	170
4) Διαθεσιμότητα τροφής	174
Β) Κάλυψη	179
Γ) Νερό	182
Δ) Χώρος	185
Ε) Θέσεις φωλεοποίησης	185
Ζ) Χωροκατανομή	189
9 ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	193
ΑΒΙΟΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	195
1. Κλιματικές συνθήκες	195
α) Θερμοκρασία	195
β) Νερό	195
γ) Κλίμα	196
2. Έδαφος	197
ΒΙΟΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	198
α) Παράσιτα	199

β) Ανταγωνισμός	199
γ) Αρπακτικότητα	200
δ) Ανθρώπινες Επιδράσεις	200
10 ΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ	201
ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ	202
ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΜΑΧΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	203
α) Συχνότητα εμφάνισης	206
β) Ογκομετρική	208
γ) Βαρομετρική	208
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΤΤΩΜΑΤΩΝ-ΕΚΜΕΣΜΑΤΩΝ	208
ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ	210
ΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ	216
ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΡΟΦΗΣ	217
ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	218
ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	218
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΘΩΚΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	221
ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΩΚΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	222
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	224
11 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	227
Α) ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	228
1) Καταμέτρηση	228
2) Κλοιός	229
Β) ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	229
1) Σύλληψη και επανασύλληψη	229
2) Καταμέτρηση κοπρανοσωρών	231
3) Μέθοδος De Lury	236
4) Λωρίδες	239
5) Αλλαγή αναλογίας των φύλων	241
6) Αλλαγή πυκνότητας	244
7) Μέθοδος διαδρομών	245
Γ) ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΦΘΟΝΙΑΣ	249
1) Καταγραφή ατόμων κατά μήκος δρόμων	249
2) Καταγραφή κελαηδημάτων σε σημεία	249
3) Καταγραφή ατόμων σε σημεία	250

Δ) ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ ΕΡΠΕΤΩΝ	254
Ε) ΧΡΗΣΗ ΒΙΟΤΟΠΟΥ	255
12 ΣΥΛΛΗΨΗ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ	257
ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ	257
1) Μαντρί	257
2) Κλουβί	258
3) Νησάγαρα	260
4) Εκτινασσόμενο δίχτυ	260
5) Σταθερά δίχτυα	260
6) Παγίδα	263
ΧΗΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	264
13 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΗΛΙΚΙΑΣ	267
ΠΤΗΝΑ	267
ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	271
14 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	289
ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	289
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΑΡΠΑΚΤΙΚΩΝ	290
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ	291
ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ	291
ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΙ ΒΙΟΤΟΠΩΝ	292
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΙΟΤΟΠΟΥ	297
1) Διαχείριση δασών	298
2) Διαχείριση πεδινών εκτάσεων	301
3) Διαχείριση υγροτόπων	304
ΑΙΤΙΑ ΑΛΛΟΙΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ	309
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	313
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	317